

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 79/26

Luksemburgā, 2026. gada 4. jūnijā

Tiesas spriedums lietā C-147/24 | [Safi] ¹

Nepilngadīga bērna, kurš ir Savienības pilsonis, māte var izmantot atvasinātās uzturēšanās tiesības dalībvalstī, kurā viņa dzīvo kopā ar dēlu un kuras pilsonība viņam ir, pat ja viņai jau ir uzturēšanās tiesības citā dalībvalstī

Māte, Marokas pilsoņe, dzīvo Nīderlandē kopā ar savu laulāto, kurš ir Nīderlandes un Marokas pilsonis, un viņu nepilngadīgo dēlu, kurš ir Nīderlandes pilsonis. Māte vēlas iegūt atvasinātās uzturēšanās tiesības Nīderlandē, lai varētu turpināt dzīvot kopā ar savu bērnu, kurš ir Savienības pilsonis. Viņas lūgums tiek noraidīts, pamatojoties uz to, ka viņai jau ir uzturēšanās tiesības Spānijā un viņas nepilngadīgais bērns varētu doties kopā ar viņu uz šo dalībvalsti. Tiesa tomēr uzsver, cik svarīgi ir ievērot tās ģimenes dzīves neaizskaramību, kas šim bērnam pašlaik ir Nīderlandē kopā ar abiem vecākiem, no kuriem viņš ir atkarīgs. Pastāv reāls risks, ka bērns tiks nošķirts no sava tēva, ja tēvs neiegūs uzturēšanās tiesības Spānijā. Ja tā notiktu, mātei būtu jāpiešķir atvasinātās uzturēšanās tiesības Nīderlandē. Turklāt šādas tiesības viņai būtu jāpiešķir arī tad, ja tiktu konstatēts, ka pārcelšanās uz Spāniju ir pretrunā bērna labākajām interesēm.

V, kas ir Marokas pilsoņe, no 1999. līdz 2014. gadam likumīgi uzturējās un strādāja Spānijā. Kopš laulības noslēgšanas 2014. gadā viņa dzīvo Nīderlandē kopā ar savu vīru, kurš ir dzimis šajā valstī un kuram ir Nīderlandes un Marokas pilsonība. Viņu laulība ir reģistrēta tās Nīderlandes pašvaldības civilstāvokļa aktu reģistros, kurā viņi dzīvo. Tomēr V nav uzturēšanās atļaujas Nīderlandes teritorijā. 2015. gadā piedzima viņu dēls, kuram ir Nīderlandes pilsonība un par kuru laulātie rūpējas kopā. V laulātais sava veselības stāvokļa dēļ nesaņem nekādus ienākumus no darba un tādējādi ir daļēji atbrīvots no pienākuma strādāt. Taču viņš saņem sociālās palīdzības pabalstus.

2020. gadā V iesniedza pieteikumu par atvasinātajām uzturēšanās tiesībām Nīderlandē. 2021. gadā Nīderlandes iestādes noraidīja viņas pieteikumu, uzskatot, ka viņai ir uzturēšanās tiesības Spānijā. Turklāt šīs iestādes lika viņai nekavējoties doties uz Spāniju un tādējādi atstāt Nīderlandes teritoriju. Tad V vērsās Hāgas (Nīderlande) tiesā, kas konstatēja, ka starp V un viņa nepilngadīgo bērnu, kurš ir Savienības pilsonis, pastāv atkarības attiecības, un nolēma vērsties Tiesā.

Spriedumā Tiesa vispirms atgādina, ka gadījumā, ja V vairs nebūtu uzturēšanās tiesību Spānijā, Nīderlandes iestādēm būtu pienākums piešķirt viņai atvasinātās uzturēšanās tiesības Nīderlandē, ņemot vērā šo atkarības saikni. Ja V tiktu atteiktas šādas uzturēšanās tiesības, viņas nepilngadīgais bērns, kurš ir Savienības pilsonis, būtu spiests doties līdzī mātei un atstāt Savienības teritoriju. Šāda aizbraukšana liegtu šim bērnam faktiski izmantot būtisko daļu no viņa kā Savienības pilsoņa tiesībām.

Turpinājumā Tiesa norāda, ka gadījumā, ja V joprojām būtu uzturēšanās tiesības Spānijā, šis apstāklis pats par sevi nevar izslēgt iespēju, ka V var būt atvasinātās uzturēšanās tiesības Nīderlandē. Ja V tiktu atteiktas šādas uzturēšanās tiesības, viņas bērns būtu spiests doties līdzī savai mātei uz Spāniju un līdz ar to atstāt Nīderlandes teritoriju, kuras pilsonis viņš ir, un tas varētu aizskart dažas no viņa pamattiesībām.

Šajā kontekstā Tiesa uzsver, cik svarīgi ir ievērot tās ģimenes dzīves neaizskaramību, kas šim bērnam pašlaik ir Nīderlandē kopā ar abiem vecākiem, no kuriem viņš ir atkarīgs. Pastāv reāls risks, ka šī ģimenes dzīve Spānijā nevarētu turpināties un ka bērns tiktu nošķirts no sava tēva, ja tēvs neiegūtu tiesības tur uzturēties ilgtermiņā. Šādos apstākļos un ar nosacījumu,

ka Nīderlandes tiesa to pārbauda, Tiesa konstatē, ka V būtu jāpiešķir atvasinātās uzturēšanās tiesības Nīderlandē, jo atteikums piešķirt viņai šādas tiesības apdraudētu ģimenes vienotību un atņemt šim bērnam iespēju, kas viņam ir bijusi no dzimšanas, regulāri uzturēt personiskas attiecības un tiešus sakarus ar abiem vecākiem.

Nīderlandes tiesai arī jāpārlicinās, vai bērna piespiedu pārcelšanās uz Spāniju nav pretrunā viņa labākajām interesēm. Šajā gadījumā bērns nerunā spāniski, bet runā nīderlandiešu valodā. Turklāt viņš sāka runāt tikai piecu gadu vecumā un viņam ir atpazīšana runas un valodas attīstībā, kuras dēļ viņš Nīderlandē iegūst specializētu izglītību skolēniem, kuriem ir vajadzīgs īpašs atbalsts. Ja šī tiesa konstatētu, ka šāda pārcelšanās uz Spāniju ir pretrunā bērna labākajām interesēm, V arī šā iemesla dēļ būtu jāpiešķir atvasinātās uzturēšanās tiesības Nīderlandē.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam